

ՄԱՅԻՍ ԱՄԻՍԸ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՏՕՆԷ, ԻՍԿ ՅՈՒՆԻՍ ԱՄԻՍԸ՝ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

«Եկեղեցին հայկական մէն մի քարի տակ գետնի՝ դէպի երկինք բարձրացող՝ գաղտնի ճամբայ մը ունի»

Վ. ԹԵՔԷԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ | ԹԻԻ 4 | ՅՈՒՆԻՍ 2007

Ս. ՅԱԿՈԲ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Հոգեւոր Հովիւին Ե-ճամակի հասցէն՝ derkarnig@sourphagop.com
Զրի բաժանորդագրման համար՝ newsletter07@sourphagop.com
Մեզի հետ կապ պահելու համար՝ eglise58@sourphagop.com

www.sourphagop.org/gantegh

ՀՈՒՓՍԻՄԵԱՆ ԵՒ ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ԿՈՅՍԵՐ

Երկուշաբթի, 4 եւ Երեքշաբթի 5 Յունիս 2007

Դիոկղետիանոս կայսրին ժամանակ (284-էն 305), Հռոմի մէջ իրենց անձերը Քրիստոսի նուիրած կոյսերու միաբանութիւն մը կար, որուն գլխաւորն էր Գայիանէ: Միաբանութեան անդամ էր Հոնիփսիմէ անուն հոգեւորապէս եւ ֆիզիքապէս գեղեցիկ օրիորդ մը: Ըստ ասանդութեան, Քրիստոնէութիւնը հալածող կայսրը՝ Դիոկղետիանոս կ'ուզէ Հոնիփսիմէն իրեն կին առնել: Հոնիփսիմէն կը մերժէ՝ անտեսելով ամէն աշխարհիկ փառք: Միաբանութիւնը խոյս կուտայ Հռոմէն եւ դէպի արեւելք կը փախչի: Կոյսերը կը հասնին Հայաստանի Վարդաշապատ քաղաքը: Հայոց թագաւորը՝ Տրդատ Գ. Դիոկղետիանոսէ միաբանութեան եւ Հոնիփսիմէի մասին կը տեղեկանայ: Տրդատ թագաւոր իր կարգին կ'ուզէ Հոնիփսիմէն իրեն կին առնել,

ասկայն ինք ես կը մերժուի:
Հակառակ ամէն տեսակ խտութեան՝ ան չի յաջողիր Հոնիփսիմէն շեղեցնել Քրիստոսի հաւատարմութենէն: Ուստի կը հրամայէ սպաննել կոյսերու ակորդը
միաբանութիւնը: Որմէ հոտ, ըստ Ագաթանգեղոսի «խոզի կերպարանք» կ'առնէ, այսինքն՝ հոգեկան ծանր խանգարում կ'ունենայ: Այդ հիւանդութենէն զինք պիտի բուժէր Գրիգոր Լուսաւորիչ:
Էջմիածնի մէջ 7-րդ դարէն կայ Հայ նարտարապետութեան գոհար մը, որ Հոնիփսիմէի տաճարն է: Ունինք շատ ներշնչիչ շարական մըն ալ, որ կը սկսի «Անձինք նուիրեալք» բառերով: Հեղինակն է Կոմիտաս կաթողիկոս (7-րդ դար):

ՄԵԾՆ ՆԵՐՍԷՍ

Շաբաթ, 16 Յունիս 2007

Հայ եկեղեցւոյ ընկերային ծառայութեան մեծագոյն դէմքն է Մեծն Ներսէս (Դ դար):
Հայ եկեղեցին, ինչպէս ամէն եկեղեցի, միայն ծէսի եւ աստուածաբանութեան ատմեղութիւն մը չէ, այլ նաեւ ու մանաւանդ՝ ընկերային ծառայութեան ատմեղութիւն մը:

Ս. ՍԱՀԱԿ ԵՒ Ս. ՄԵՍՐՈՂ

Հինգշաբթի, 28 Յունիս 2007

Ս. Սահակ առանձին յիշատակման օր մըն ալ ունի, որ 9 Մետեմբերն է: Իսկ Մեսրոպ Մաշտոց կը յիշատակուի նաեւ Թարգմանչաց օրնին առիթով, որ կը կատարուի Հոկտեմբեր ամսուայ երկրորդ շաբաթ օրը:

Մեսրոպ Մաշտոց հայ գիրբըր ատեղծեց (404/5) քաղաքաբնակ Սահակ կաթողիկոսի, ինչպէս նաեւ օրոյս թագաւորին՝ Վուստանայի բարոյական եւ նիւթական օգնութեան: Հայ գիրբըր ատեղծումն հոգի, Սահակ կաթողիկոս եւ Մեսրոպ Մաշտոց իրենց աշակերտներուն հետ ձեռնարկեցին հսկայական թարգմանական աշխատանքի, որուն գլուխ գործոցը եղաւ Աստուածաշունչի թարգմանութիւնը: Հայ ոգեկանութեան եւ լեզուի ամենամեծ պիտեանները եղան Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ:

ԴԷՊԻ ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԸ Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ

50 տարիներ առաջ՝ 18 Յուլիս 1958-ին Ռիմոնոշ ժողով մը կը գումարուի Պրն. Բաստրմանեանի տան մէջ (4899 West Sherbrook Street):

Ժողովին կը մասնակցին պարոններ՝ Լեոն Տէր Ասատուրեան, Երուանդ Յակոբ եւ Հրանդ Բաստրմանեաններ, Քերոբ Պտուկեան, Երուանդ Սաղեան, Հակոբ-Արամ Աուսպեյեան, Քերոբ Պալման, Կարապետ Ծարլ Մուրատեան, Հակոբ Մարգարեան, Սերգօ Պոյաճեան, Լեւոն Թոքաթլեան, Օճնիկ Քեօթախլեան եւ Պետրոս Գաբրիէլեան:

Ժողովին նպատակը կ'ըլլայ խօսիլ եւ քննարկել կեդրոն/եկեղեցիի մը կառուցման կամ հաստատման, կերպեր եւ միջոցներ որոնել:

Ժողովականները նախ կը լաւաջացնեն պատասխանատու խումբ մը, զոր կը կոչեն «Գործադիր Մարմին»: Անոր անդամները կ'ըլլան պարոններ Երուանդ Բաստրմանեան (ատեմապետ), Լեւոն Տէր Ասատուրեան (իւրիս-ատեմապետ), Յակոբ Բաստրմանեան (Գանձապահ), Հակոբ Մարգարեան (Քարտուղար), Քերոբ Պտուկեան, Երուանդ Սաղեան եւ Քերոբ Պալման (խորհրդակցաններ):

ՏՕՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ

Կիրակի, 10 Յունիս 2007

Այս օրնով կը յիշատակենք այն տեսիլքը որ Գրիգոր Լուսաւորիչ ունեցաւ Խոր Վիրապէն եղելէ հոտ (Լուսաւորչի Խոր Վիրապէ հիւրը կը տօնենք Ս. Էջմիածնի տօնէն մէկ օր առաջ): Տեսիլքին մէջ երկինքը կը բացուի եւ Աստուծոյ Միածին Որդին հրեշտակներու գումղով կ'իջնէ Հայաստան աշխարհ եւ ձեռքին բռնած ոսկի ուռնակը կը զառնէ այն տեղը՝ ուր պիտի

կառուցուէր հայոց Մայր եկեղեցին՝ Ս. Էջմիածնի տաճարը:
Միածինը Լուսաւորչին կ'ըսէ «այս տեսիլքը Քեզի տրուեցաւ, որպէսզի իմանաս, թէ ահա բացուած է երկինքը. գիտցի՛ր, որ Քրիստոսի մարդասիրութեան դոնները բացուած են իր արարածներուն վրայ»:

ԱՐԱՄ Ա.՝ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Արամ կաթողիկոսի ընտրութեան եւ օծման տարեդարձն է Կիրակի, 24 Յունիս

Արամ Վեհափառ վարչական տաղանդիկն ֆովն ի վեր այն Աստուածաբանն է մեր մէջ, որուն վաստակը հայ եկեղեցւոյ մտածողութեան վերանարգումի աշխատանք մըն է: Արդի ժամանակը կարելի է ստանձնել վերանորոգուելով:

HYMNE DE SAINT ECHMIADZIN

Le Fils Unique de Dieu
A descendu du Père
Et avec lui la lumière de la gloire;
Les abîmes de l'enfer ont crié leur peur.

Ayant vu la lumière fortement rayonnante,
Le patriarche Grégoire l'Illuminateur a fait
l'appel avec joi
Au roi fidèle du Christ :

Venez !

Construisons le saint autel de la lumière;
Or ici, c'est en Arménie que la lumière s'est
étalée sur nous.

HYMN OF SAINT ECHMIADZIN

The Only-Begotten Son of God
Came down from the Father,
And with him the light of the glory;
The abyss of hell cried out voices of dread.

Having seen the great light
The patriarch Gregory the Illuminator
Joyfully made an appeal to the king,
the believer of Christ:

Come!

Let us build the holy altar of light
For here in the land of Armenia
Light has shone upon us.

ՇԱՐԱԿԱՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ

Միածինը հորմէ իջաւ
Ու իրեն հետ՝ Աստուածային Փառքի լոյսը.
Անդնդային սանդարամետները
Ջարհուրանքի ձայներ արձակեցին:

Մեծ լոյսը տեսնելով՝
Գրիգոր հայրապետ ցնծութեամբ կոչ կ'ուղղէր
հաւատացեալ արքային.

- Եկէ՛ք,

Լոյսի Ս. Խորանը շինենք,
Քանզի այստեղ Հայաստան աշխարհի մէջ
ծագեցա՛ւ լոյսը:

hounisian ՅՈՒՆԻԻՍԵԱՆ

Յունիսեան Խոհ

Արդարեւ դարերու լոյսի սպասումը իր լրումին կը հասնէր եւ Հայաստան Գրիգոր Լուսաւորչի եւ Տրդատ թագաւորի միջոցով կը մտնէր Քրիստոսեան ճանապարհէն քայլելու իրաւունքին եւ պարտաւորութեան մէջ:
Լոյսին իրաւունք ունենալու համար՝ լոյսին նկատմամբ պարտաւորութիւնն ալ պէտք է ունենալ:
Էջմիածնի շարականին լոյսը կը խօսի՝ մեզի պատր: Եթէ՛ ալ, ինչո՞ւ չենք նորոգուիր: Եւ եթէ ոչ, ինչո՞ւ չենք հրաժարիր անկէ:
Նորոգուիլ կը նշանակէ, նախ եւ առաջ, հալ եկեղեցական կառուցներու գերակայութեան կամ ստորակայութեան բարդութիւններէն անդին անցնիլ, գործակցելու սկսիլ եւ գործակցութիւն կերտել:

Սիրելի ընթերցողներ,

Որովհետեւ ձեզի նման հաւատացեալներէ կը բաղկանայ եկեղեցին, դիմեցինք ձեզի որպէսզի մեր նոր ծնած տեղեկատուին անուն մը տանք:
Ինչպէս արդէն նշմարեցիք՝ ըստ ձեր փափաքին մեր տեղեկատուին այս թիւով անուանեցինք ԿԱՆԹԵԳ: Կանթեղին դերը լուսատրել է... իսկ լուսատրելու համար իւղի կը կարօտի ան: Առանց հաւատացեալի արթուն հսկողութեան այդ իւղը շուտով կը հատնի եւ կանթեղը կը դառնայ միայն... անուն: Մեր ԿԱՆԹԵԳԸ վառ պահելու պատասխանատուութիւնը միայն մեր՝ աշխատակիցներուս չի պատկանիր այլ ամբողջ եկեղեցուս, որովհետեւ մեր բուն աշխատակիցները դուք էք, ձեր ընթերցումով, առաջարկներով, հարցումներով, նամակներով (ե-նամակներով), քաջալերանքով եւ աղօթքով:
Ուրեմն, նման իմաստուն կոյսերուն եւ որպէս արթուն եկեղեցի՝ յաջողութեամբ դիմաւորենք Փետսան մեր ԿԱՆԹԵԳԻ անշէջ լոյսով, որպէսզի արժանի ըլլանք մասնակցելու Արքայութեան հարսնիքին:

Dear readers,

As believers making up our church, you were made a part of the process to name our newsletter.
As you have already noticed, according to your choice and with this issue we have baptized the newsletter GANTEGH which means oil lamp; it's role is to illuminate... and it goes without saying in order for 'gantegh' to illuminate it needs oil. Only the alert vigil of the believer secures the needed levels of oil without which 'gantegh' becomes nothing but ...a name! The responsibility of keeping our 'GANTEGH' full with light not only rests on the shoulders of our associates but also on our whole church, for you are our real associates, as readers: with your suggestions, your questions, letters (emails), encouragements, and prayers.
Finally, let us follow the example of the wise virgins and as a vigilant church successfully welcome the Groom with a lit 'GANTEGH', to take part of the ultimate union with Christ.

Chers lecteurs,

Puisqu'ensemble, nous formons notre église, ensemble nous avons aussi réussi à nommer notre bulletin.
Comme vous l'avez déjà constaté, le bulletin a été baptisé « Gantegh » qui signifie lampe d'huile, dont le rôle est d'illuminer... ce qui est impossible sans l'huile. Seul l'éveil alerte d'un croyant assure un niveau adéquat d'huile, sans lequel « gantegh » ne représente rien qu'un... nom! La responsabilité de garder notre « Gantegh » plein de lumière repose non seulement sur les épaules de nos collaborateurs mais surtout sur les épaules de nous tous. Comme lecteurs, vous êtes nos vrais collaborateurs: par vos suggestions, vos questions, lettres (courriels), encouragements et prières.
En conclusion, tenons haut notre « Gantegh » allumé et, suivant l'exemple des vierges sages, accueillons comme une église vigilante le Marié afin de participer à l'union ultime avec le Christ.

Ծնորհակալ ենք ձեր քուէներուն համար, զորս ստացանք Մոնթրէալէն, Լաւալէն, Օթաուայէն, Թորոնթօյէն, Վանգուվըրէն, Նիւ Ճըրզիէն, Լոս Անճըլըսէն, Միչիկընէն, Հայաստանէն, Հոնկ Բոնկէն, Ֆրանսայէն, Շարժայէն, Ապու Տապիլէն, Գահիրէն, Լիբանանէն եւ... ցանկը երկար է: Ձեր առաջարկած անունները հետեւեալ քուէները հաւաքեցին՝

ԿԱՆԹԵԳ
ՀԱՅ ՀՈՒԳԻ
ԱՆԵՏԻՍ

Gantegh 40
Hay Hoki 21
Avedis 18

Thank you for taking the time to vote on the name of the newsletter! For your information we received votes from: Montreal, Laval, Ottawa, Toronto, Vancouver, New Jersey, Los Angeles, Michigan, Armenia, Hong Kong, France, Sharjah, Abu Dhabi, Cairo, Lebanon, and the list goes on! The names you suggested gathered the following votes:

ԱԽԹԱՄԱՐ
ԱՄԷՆ
ՅՈՒՍԱԲԵՐ

Akhtamar 11
Amen 9
Housaper 9

Merci de prendre le temps de voter! Nous avons reçu des votes de : Montréal, Laval, Ottawa, Toronto, Vancouver, New Jersey, Los Angeles, Michigan, Arménie, Hong Kong, France, Charjah, Abu Dhabi, le Caire, Liban et ... la liste est longue! Vos suggestions et votes ont donné les résultats suivants :

ՄԵՆԻՔ ՄԵՋԻ Menk Mezi 9
ԸՆԴԱՆՈՒՐ/Total/Totale 117

Please note that this is a simplified explanation of the events in the Armenian church for the month of June.
Veuillez noter que ces explications représentent une version simplifiée des cérémonies de l'église arménienne pour le mois de juin.